

Autor: *mgr inż. Alan Beroud*
Promotor: *prof. dr hab. Józef Młyński*
Kopromotor: *prof. dr hab. Robert Klaczyński*

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.:

„Bezpieczeństwo energetyczne Polski w perspektywie zagrożeń wewnętrznych oraz międzynarodowych: stan obecny, wyzwania, perspektywy”

Wybór tematu pracy doktorskiej jest wynikiem wieloletnich zainteresowań autora rozprawy rynkiem surowców energetycznych zarówno w ujęciu regionalnym – europejskim, do którego bez wątpienia można zaliczyć polski rynek paliw, jak również globalnym, spoglądając szerzej na procesy zachodzące na światowym rynku ropy naftowej, gazu ziemnego oraz energii elektrycznej. Jak ważne jest bezpieczeństwo energetyczne państwa mogliśmy się przekonać w chwili wybuchu konfliktu rosyjsko – ukraińskiego, w czasie którego większość państw Unii Europejskiej musiała podjąć często rozpaczliwe próby poszukiwania alternatywnych rozwiązań w obszarze importu błękitnego paliwa z innego, niż tylko rosyjskiego rynku surowców energetycznych. W mniejszym stopniu dotyczyło to ropy naftowej oraz energii elektrycznej, co wynika z innego niż w przypadku gazu ziemnego systemu transportu surowca oraz jego redystrybucji. Istotną częścią pracy doktorskiej są rozważania dotyczące alternatywy dla węglowodorów w postaci Odnawialnych Źródeł Energii. Jest to wynikiem podjętych przez Polskę, jak również pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązań w zakresie obniżenia emisyjności gazów i związków chemicznych negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne. Z czasem tak definiowana strategia energetycznego bezpieczeństwa ma doprowadzić do wygenerowania gospodarki zeroemisyjnej. Koszty tego procesu w ujęciu finansowym, jak również społecznym będą bez wątpienia wysokie, na co wskazuje autor rozprawy doktorskiej przywołując w tej mierze liczne fakty, opinie środowisk naukowych, jak również tych, których te zmiany będą dotyczyć, czyli mieszkańców Starego Kontynentu.

Już we wstępie pracy autor rozprawy doktorskiej *Bezpieczeństwo energetyczne Polski w perspektywie zagrożeń wewnętrznych oraz międzynarodowych: stan obecny, wyzwania, perspektywy* w sposób zdecydowany i poparty solidną kwerendą źródeł pisanych, jak również

własnymi doświadczeniami naukowymi odnosi się do podstawowych możliwości i ograniczeń polskiego sektora energetycznego pisząc: „[praca]...podejmuje szereg wyzwań w obszarze określenia możliwości oraz ograniczeń polskiego sektora energetycznego w zakresie sprawnego, stabilnego, długotrwałego zaopatrywania gospodarki państwa w podstawowe dla jej funkcjonowania źródła energii”. W dalszej części wstępu definiującego podstawowe problemy badawcze: „stawia szereg pytań dotyczących oddziaływania UE oraz innych znaczących graczy rynku surowców energetycznych, w tym USA i Federacji Rosyjskiej na polski sektor energetyczny, jak również znaczenia OZE dla przyszłości tegoż ostatniego. Stara się odpowiedzieć na wątpliwości dotyczące kosztów pozyskiwania surowców energetycznych pochodzących z łupków i piasków bitumicznych. W końcu zastanawia się nad ceną, którą przyjdzie Polsce zapłacić za niezwykle trudny, ale kosztowny proces dekarbonizacji polskiego sektora energii elektrycznej oraz cieplnej. Wszystkie podjęte przez autora pracy doktorskiej wyzwania zmierzające do ostatecznej, sumarycznej oceny polskiego sektora energetycznego zmierzają do konkluzji, którą w przypadku rozprawy doktorskiej jest postawienie i udowodnienie w toku narracji obejmującej przedmiot badań naukowych hipotezy”.

Wynikiem przeprowadzonej analizy problemów badawczych zawartych w pracy, a poprzedzonych dogłębną kwerendą literatury przedmiotu badań naukowych autor rozprawy doktorskiej stawia tezę iż: *„Tylko i wyłącznie poprzez uwzględnienie wszystkich czynników mających wpływ na rynek energetyczny, a więc bezpieczeństwa w wymiarze egzystencjonalnym, jak również ekonomicznym można zniwelować zagrożenie, tym samym podnosząc poziom bezpieczeństwa do stanu akceptowalnego zarówno ze strony klienta indywidualnego, jak i zinstytucjonalizowanego. Bez uwzględnienia wszystkich czynników, parametrów, narzędzi wpływu obraz będzie niepełny, niekompletny.”* Powyższa teza zdaniem autora pracy doktorskiej została udowodniona do czego odnosi się On w zakończeniu rozprawy będącej podsumowaniem prowadzonych przez Niego badań.

Te ostatnie zostały zrealizowane przy pomocy kilku istotnych dla nauk o bezpieczeństwie metod badawczych wśród, wśród których na uwagę zasługują:

- 1) metoda studium przypadku, polegająca na wyborze najważniejszych - zdaniem autora pracy doktorskiej - faktów, informacji, wydarzeń, a następnie poddaniu ich dogłębnej naukowej analizie,
- 2) metoda scenariuszowa, która pozwoliła określić prognozy rozwoju sytuacji w obszarze bezpieczeństwa energetycznego naszego kraju. Prognozy, te co warto zauważyć mają

charakter krótko- i średnioterminowy. W dłuższej perspektywie ze względu na dynamikę procesów mających miejsce w regionalnym oraz szerzej globalnym sektorze energetycznym trudno się silić na ostateczne konstatacje,

- 3) metoda porównawcza została użyta do skonfrontowania różnych rzeczywistości energetycznych w różnym czasie,
- 4) szkoła kopenhaska, będąca uzupełnieniem metod powyższych.

Układ i konstrukcja pracy są czytelne, sprzyjające analizie problemów badawczych zawartych w pracy. Mieszczą się w przyjętych standardach pisania prac doktorskich w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. Według autora dysertacji, wpisuje się ona w co najmniej dobry sposób w dyscyplinę nauk o bezpieczeństwie. Rozprawa doktorska została napisana w myśl przyjętych w obszarze badawczym założeń i koncepcji, przy równoczesnym umiejętnym wykorzystaniu odpowiednich narzędzi odpowiadających metodyce charakterystycznej dla reprezentowanej dyscypliny.